

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 4T/66/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122013698
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Juraj Fujerík
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2023:8122013698.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Jurajom Fujerikom na hlavnom pojednávaní konanom dňa 09.01.2023 v Prešove takto

rozhodol:

Obžalovaný

A. B., nar. XX.XX.XXXX v Košiciach, trv. bytom C. D. E. – A. F., G. H. I. XXX/XX, okr. Košice – okolie, t. č. vo väzbe v ÚVV Prešov,

uznáva sa za vinného, že

1) dňa 20. 09. 2022 asi o 01.47 hod. v B., okr. Prešov, vošiel do priestorov čerpacej stanice J. B. – F., na diaľnici D1 smer D., kde prišiel k A. H., ktorá v tom čase stála za pokladňou, pričom mal v jednej ruke nôž a v druhej igelitové vrečko a tejto prikázal, aby mu do vrecka dala všetky peniaze, čo táto z obavy urobila a z pokladne vybrala sumu 290,- Eur, kde následne opakovane žiadal ďalšie peniaze, pričom vtedy prišla k pokladni č. 2 A. F. B., ktorá z obavy z tejto pokladne vybrala sumu 448,- Eur a vložila ich do vrecka, ktoré držal obžalovaný v ruke, kde potom obžalovaný odišiel, pričom spoločnosti J., K.. L. spôsobil škodu 738,- Eur;

2) dňa 25. 09. 2022 asi o 01.16 hod. v B., okr. Prešov, vošiel do priestorov čerpacej stanice J. B. – M., na diaľnici D1 smer Košice, kde prišiel k pokladni č. 1 a z vrecka vybral nôž a v druhej ruke držal igelitové vrečko, pričom tam prítomným pracovníčkam L. N. a O. C. prikázal, že toto je prepad a nech mu odovzdajú všetky bankovky, kde L. N. vybrala z pokladne č. 1 a O. C. z pokladne č. 2 spolu 910,- Eur, ktoré vložili na pokyn obžalovaného do igelitového vrecka, kde uvedeným konaním obžalovaný spôsobil spoločnosti J., K.. L. škodu 910,- Eur,

t e d a

- proti inému použil hrozbu bezprostredného násillia v úmysle zmocniť sa cudzej veci a čin spáchal závažnejším spôsobom konania (so zbraňou),

č í m s p á c h a l

pokračujúci zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. a) Trestného zákona.

Z a t o s a o d s u d z u j e

Podľa § 188 ods. 2 Trestného zákona s poukazom na § 36 písm. l) Trestného zákona a § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona na trest odňatia slobody v trvaní 7 (sedem) rokov a 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona súd obžalovaného zaraďuje na výkon uloženého trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia.

Podľa § 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona ukladá obžalovanému trest prepadnutia veci:
kuchynský nôž zn. QUITTIN41005, 200 mm, 7,5" s čiernou plastovou rúčkou
textilný ruksak čiernej farby so žltými pruhmi zn. Adidas
vlnená čiapka čiernej farby nezistenej značky
tmavomodrý náteľník zn. Malfiny bez potlače
bunda čiernej farby zn. Adidas s oranžovým lemovaním veľkosti M
1 ks rukavice pogumované čiernej farby – pravá ruka
1 ks rukavice pogumované šedej farby – ľavá ruka
tepláky tmavomodrej farby s pruhmi bielej farby po bokoch nezistenej značky veľkosti M
nákrčník čiernej farby s nadpisom Pentagon
šiltovka čiernej farby zn. Adidas
plastové vrece čiernej farby

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku súd ukladá obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenému J., K., so sídlom F. E. X, L., IČO: XX XXX XXX, škodu vo výške 738,- Eur.

Podľa § 97 ods. 1 Trestného poriadku vracia poškodenému J., K., so sídlom F. E. X, L., IČO: XX XXX XXX peňažné prostriedky v sume 910,- Eur uložené na depozitnom účte Okresnej prokuratúry Prešov pod číslom 8/20.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Prešov podala na Okresný súd Prešov dňa 09.12.2022 obžalobu pod sp. zn. 2 Pv 576/22/7707-37 na obžalovaného A. B. pre skutky tak, ako sú tieto uvedené v skutkovej vete výrokovej časti tohto rozsudku a ktoré prokurátorka právne kvalifikovala ako pokračujúci zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. a) Trestného zákona.

Po prednese obžaloby prokurátorkou na hlavnom pojednávaní konanom dňa 09.01.2023 bol obžalovaný A. B. na tomto hlavnom pojednávaní poučený o tom, že ku skutkom, ktoré sa mu kladú za vinu, môže urobiť niektoré z vyhlásení podľa § 257 ods. 1 Trestného poriadku. Po tomto poučení urobil obžalovaný vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, a to, že je vinný zo spáchania skutkov, ktoré sa mu v obžalobe prokurátorky kladú za vinu. Na to súd postupoval primerane podľa § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/ a h/ Trestného poriadku a obžalovaný na všetky položené otázky odpovedal „áno“. V zmysle § 257 ods. 6 Trestného poriadku súd zistil stanovisko prokurátorky a poškodených, ktorí zhodne navrhli vyhlásenie obžalovaného o vine prijať. Následne súd vyhlásenie obžalovaného A. B. o vine zo spáchania stíhaných skutkov, bez narušenia ich skutkovej totožnosti, keď ich právne posúdil zhodne tak, ako boli posúdené v podanej obžalobe, podľa § 257 ods. 7 Trestného poriadku prijal, nakoľko na podklade dôkazov zabezpečených v prípravnom konaní a v kontexte priznania obžalovaného v prípravnom konaní súd nemal pochybnosti o vine obžalovaného. Následne v zmysle § 257 ods. 8 Trestného poriadku súd rozhodol, že sa na hlavnom pojednávaní vykonajú len dôkazy súvisiace s výrokom o treste a náhrade škody a na hlavnom pojednávaní súd v rámci dokazovania prečítal obsah listinných dôkazov.

Preto súd po prijatí vyhlásenia obžalovaného o vine, bez ďalšieho dokazovania ohľadom jeho viny, uznal obžalovaného za vinného zo spáchania skutkov uvedených v obžalobe tak, ako sú tieto skutky uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku, pričom obžalovaný v skutkových vetách opísaným konaním použil proti poškodeným A. H., A. F. B., L. N. a O. C. hrozbu bezprostredného násillia v úmysle zmocniť sa cudzej veci, ktorou boli peniaze poškodeného Slovaft, a.s. a tento čin spáchal závažnejším spôsobom konania - so zbraňou, za ktorú je nutné považovať nôž, čím naplnil všetky znaky skutkovej podstaty pokračujúceho zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. a) Trestného zákona.

Z hľadiska subjektívnej stránky súd konanie obžalovaného posúdil ako konanie v priamom úmysle, pretože obžalovaný chcel spôsobom uvedeným v Trestnom zákone a opísaným v skutkových vetách rozsudku porušiť záujem chránený Trestným zákonom, ktorým je záujem na ochrane majetku a ochrane pred násilným konaním /§ 15 písm. a) Trestného zákona/.

Zo zápisnice o vykonaní osobnej prehliadky obžalovaného dňa 25.09.2022 o 05.42 hod. vyplýva, že u obžalovaného boli nájdené a zaistené veci, okrem iných aj veci a peňažná hotovosť tak, ako sú uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku v rámci výroku o uložení trestu prepadnutia vecí, resp. výroku o vrátení zaistených vecí. Zároveň z uvedených zaistených vecí bola vyhotovená aj fotodokumentácia, ktorej obsah súd v rámci dokazovania oboznámil na hlavnom pojednávaní.

Zo správy o povesti obžalovaného vypracovanej obcou Družstevná pri Hornáde dňa 13.10.2022, v ktorej má obžalovaný trvalý pobyt vyplýva, že obžalovaný sa správa slušne, nebol prerokúvaný komisiou verejného poriadku a obec neeviduje sťažnosti na obžalovaného.

Zo správy ÚVV a ÚVTOS Prešov zo dňa 16.11.2022 vyplýva, že obžalovaný sa počas výkonu väzby správa k príslušníkom a zamestnancom ústavu na požadovanej úrovni. Medzi ním a obvinenými na cele sa nevyskytli žiadne nezhody. Väzbu vykonáva v štandardnom režime. Doposiaľ nebol disciplinárne odmenený a ani potrestaný. Svoj voľný čas trávi najmä rozhovormi so spolubývajúcimi, pozeraním televízneho vysielania, hraním spoločenských hier a účasťou na vychádzkach. Kontakt s vonkajším svetom udržiava formou korešpondencie, návštev a telefonovania. Pracovne zaradený nie je.

Z odpisu Registra trestov SR týkajúceho sa obžalovaného a generovaného elektronicky ku dňu 30.12.2022 vyplýva, že obžalovaný bol doposiaľ jedenkrát súdne trestaný v konaní vedenom na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 5T 56/2019, pričom vo vzťahu k tomuto odsúdeniu sa na neho hľadí, akoby nebol odsúdený.

Súd tiež v rámci dokazovania oboznámil trestný rozkaz vydaný sudcom Okresného súdu Košice I dňa 16.10.2019 v konaní pod sp. zn. 5T 56/2019, ktorý vo vzťahu k obžalovanému A. B. nadobudol právoplatnosť dňa 05.11.2019 (odsúdenie uvedené v odpise registra trestov). Z uvedeného trestného rozkazu vyplynulo, že obžalovaný A. B. bol uznaný vinným z prečinu krádeže podľa § 212 ods. 1 písm. b), ods. 2 písm. a) Trestného zákona a prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, kedy trestný čin krádeže spáchal vlámaním a spôsobil ním väčšiu škodu. Týmto trestným rozkazom mu súd uložil trest odňatia slobody v trvaní 6 mesiacov s podmienčným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní 12 mesiacov, v ktorej sa osvedčil dňa 25.01.2021.

Z aktuálnej lustrácie Centrálnej evidencie správnych deliktov a priestupkov vyplynulo, že obžalovaný A. B. nebol doposiaľ priestupkovo postihnutý.

Aby trest mohol zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom, musí v sebe zahŕňať jednak prvok represie (zabránenie v páchaní ďalšej trestnej činnosti), prvok individuálnej prevencie (výchova k riadnemu životu) ako aj prvok generálnej prevencie (výchovné pôsobenie na ostatných členov spoločnosti) v zmysle § 34 Trestného zákona. Zároveň trest musí vyjadrovať morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Súd zvážil všetky okolnosti rozhodné pre druh a výmeru trestu, podľa § 34 ods. 4 Trestného zákona prihliadol najmä na okolnosti a spôsob spáchania trestného činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, poľahčujúce a priťažujúce okolnosti a na osobu obžalovaného, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

U obžalovaného súd zistil jednu poľahčujúcu okolnosť a to, že sa obžalovaný v priebehu prípravného konania ako aj na hlavnom pojednávaní ku skutku priznal a svoj skutok aj úprimne oľutoval /§ 36 písm. l) Trestného zákona/. Nakoľko súd nezistil existenciu žiadnej z priťažujúcich okolností podľa § 37 Trestného zákona, súd pri prevahe poľahčujúcich okolností nad priťažujúcimi okolnosťami 1:0, postupom podľa § 38 ods. 8 Trestného zákona upravil trestnú sadzbu trestu odňatia slobody stanovenú s ustanovení § 188 ods. 2 Trestného zákona (od sedem rokov až do dvanásť rokov) tak, že v zmysle § 38 ods. 3 Trestného zákona znížil jej hornú hranicu o jednu tretinu a pri ukladaní trestu tak vychádzal z takto upravenej trestnej sadzby trestu odňatia slobody od 7 rokov až do 10 rokov a 4 mesiace.

Súd pri ukladaní trestu zohľadnil jednak osobu obžalovaného, ktorý sa ku skutku priznal bezprostredne po svojom zadržení a pri tomto priznaní a úprimnej ľútosť, ktorej súčasťou bolo aj ospravedlnenie pracovníckam benzínových čerpacích staníc zotrval aj na hlavnom pojednávaní. Súd tiež zohľadnil, že obžalovaný nebol doposiaľ priestupkovo postihnutý a aj z miesta bydliska je hodnotený kladne ako osoba s bezproblémovým správaním. Je potrebné zdôrazniť, že kritický postoj k trestnej činnosti je základným predpokladom úspešnej resocializácie obžalovaného a tým aj naplnenia zákonom deklarovaného účelu trestu.

Na strane druhej súd musel nutne zohľadniť skutočnosť, že obžalovaný sa dopustil dvoch skutkov v priebehu piatich dní, pričom jeho konanie sa vyznačovalo plánovitosťou v procese realizácie lúpeže za použitia noža, ktorým svoju žiadosť o peniaze zvýraznil a bez ktorého by získanie peňazí zastrašením pracovníčok nebolo úspešné. Teda ani obavy poškodených A. H. a A. F. B., ktoré u nich vyvolal pri vykonaní lúpeže dňa 20.09.2022 ho nevedli k tomu, aby zo súcitu k obetiam, ktorý vyjadril na hlavnom pojednávaní, v konaní nepokračoval ale naopak, zo ziskuchtivosti o päť dní nato použil rovnaký spôsob lúpeže za použitia zbrane, čím zvýšil nebezpečenstvo svojho konania. Ako už súd zdôraznil pri rozhodovaní o väzbe obžalovaného, ak by nebol chytený políciou pri druhej lúpeži dňa 25.09.2022, je vysoká miera pravdepodobnosti, že by v tomto konaní pokračoval vedený motívom získania peňazí, čím sa aj zvyšuje obava, že by v prípade odporu pracovníkov obsluhy čerpacej stanice v budúcnosti mohol tento nôž použiť.

Ďalej je v neprospech obžalovaného potrebné zdôrazniť, že obžalovaný už bol za majetkový trestný čin v minulosti odsúdený, a hoci sa na neho hľadí, akoby nebol odsúdený pri uplatnení zákonnej fikcie neodsúdenia pri osvedčení sa v skúšobnej dobe podmiennečne odloženého trestu odňatia slobody, uvedené ešte neznamená, že sa obžalovaný tohto trestného činu nedopustil. Súd zdôrazňuje, že aj skutok v konaní na Okresnom súde Košice I. pod sp. zn. 5T 56/2019 mal majetkový charakter a aj pri ňom je zreteľný zisťný motív v konaní obžalovaného, ktorý neváhal bez dôvodu siahnuť na majetok iného. Je zrejmé, že hoci sa obžalovaný v skúšobnej dobe osvedčil, uvedené odsúdenie na neho nemalo žiaden výchovný účel a svoje konanie stupňoval tým, že s cieľom získať peňažné prostriedky použil hrozbu násilia so zbraňou neberúc do úvahy, aké následky môže na psychike poškodených spôsobiť.

Preto súd uložil obžalovanému trest odňatia slobody na dolnej hranici upravenej trestnej sadzby vo výmere 7 rokov a 6 mesiacov s tým, že tento trest považuje za primeraný, zodpovedajúci zásadám ukladania trestu, ktorý bude mať už tentoraz na obžalovaného výchovný vplyv (ak tento vplyv nemal v minulosti podmiennečný trest odňatia slobody) a obžalovaný si počas výkonu trestu odňatia slobody bude mať možnosť uvedomiť závažnosť svojho konania a následky, ktoré ním spôsobil a ktoré nemajú len majetkový rozmer ale najmä psychický následok vo vzťahu k pracovníckam prevádzok. Zároveň má aj odstrašujúci vplyv na ostatných potencionálnych páchatel'ov, ktorí by si chceli zlepšiť finančnú situáciu tým, že získajú finančné prostriedky patriace inému za použitia násilia alebo hrozbou násilia. Použitie úplne dolnej hranice trestnej sadzby v trvaní 7 rokov by prichádzalo do úvahy v prípade, ak by obžalovaný nebol doposiaľ súdne trestaný a dopustil by sa iba jedného skutku.

Vo vzťahu k návrhom obhajoby na mimoriadne zníženie trestu súd uvádza, že nezistil dôvody na aplikáciu ustanovenia § 39 Trestného zákona. Súd v súlade s ustálenou judikatúrou /napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 23. októbra 2019, sp. zn. 3 To 2/2019/ nepovažuje samotné priznanie a úprimnú ľútosť za okolnosť, ktorá by sama o sebe umožňovala aplikáciu ustanovenia § 39 Trestného zákona. Ani to, že obžalovaný ťažko vníma podmienky výkonu väzby a má rodinu nie sú takého charakteru, aby súd mohol paušálne použiť mimoriadne zmierňujúce ustanovenia. Je potrebné zdôrazniť, že do zlej finančnej situácie sa obžalovaný dostal vlastnými rozhodnutiami o vzatí úverov a uvedené riešenie finančných ťažkosti spôsobom uvedeným v skutkovej vete obžaloby nemôže požívať ochranu aplikáciou mimoriadneho zníženia trestu. Neboli teda zistené žiadne mimoriadne okolnosti prípadu alebo pomery obžalovaného, ktoré by vybočovali z bežného rámca okolností, ktoré súd posudzuje pri ukladaní trestu a ktoré by svedčili o tom, že trest odňatia slobody v trvaní najmenej sedem rokov by bol pre obžalovaného neprimerane prísny a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje trest kratšieho trvania.

Nakoľko obžalovaný nebol doposiaľ vo výkone trestu odňatia slobody, súd ho za splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona na výkon uloženého trestu zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia.

Súd tiež obžalovanému uložil trest prepadnutia vecí uvedených vo výrokovej časti tohto rozsudku, ktoré boli zaistené pri jeho osobnej prehliadke a ktoré obžalovaný použil na spáchanie trestného činu /§ 60 ods. 1 písm. a) Trestného zákona/. Nielen nôž a plastové vrece ale aj rukavice a oblečenie mal obžalovaný za účelom znemožniť, prípadne sťažiť jeho identifikáciu s tým, že obžalovaný takéto oblečenie si za týmto účelom úmyselne zvolil.

Nakoľko poškodená spoločnosť Slovnaft, a.s. si do skončenia prípravného konania nárok na náhradu škody uplatnila riadne a včas, súd priznal tomuto poškodenému nárok na náhradu škody pozostávajúcej z finančných prostriedkov odcudzených obžalovaným dňa 20.09.2022 (skutok č. 1) vo výške 738,- Eur a k jej náhrade zaviazal obžalovaného, ako pôvodcu vzniku škody.

Nakoľko je zo zápisnice z osobnej prehliadky zrejmé, že finančné prostriedky zaistené u obžalovaného vo výške 910,- Eur a uložené na depozitnom účte Okresnej prokuratúry Prešov pod číslom 8/20 pochádzajú z lúpeže vykonanej dňa 25.09.2022 (skutok č. 2), čo vyplýva z toho, že sa našli v igelitovom vreci, do ktorého ich obžalovaný vložil v priestoroch čerpacej stanice, súd v záujme zachovania práv poškodeného na efektívnu náhradu škody, považoval návrh poškodeného na náhradu škody aj vo vzťahu ku sume 910,- Eur za uplatnenie nároku vlastníka na vrátenie finančných prostriedkov podľa § 97 Trestného poriadku, a preto rozhodol, že uvedenú sumu vráti poškodenému Slovnaft, a.s., ktorý je nepochybne ich vlastníkom. Oboma výrokmi o priznaní náhrady škody a o vrátení vecí sú nároky poškodeného Slovnaft, a.s. na náhradu škody vysporiadané v celom rozsahu uplatnených práv a preto súd už nerozhodoval o odkaze poškodeného Slovnaft, a.s. so zvyškom nároku na náhradu škody na civilný proces. Ostatné zaistené peňažné prostriedky a uložené na depozitnom účte (15,- Eur) patria obžalovanému a po právoplatnosti rozsudku mu budú vrátené osobitným uznesením.

Nakoľko ostatné poškodené si nárok na náhradu škody do skončenia prípravného konania neuplatnili, súd o škode vo vzťahu k ostatným poškodeným týmto rozsudkom nerozhodoval.

Na základe týchto dôkazov a po ich vyhodnotení súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Poučenie: Proti tomu rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho oznámenia na Okresnom súde Prešov. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku. Rozsudok môže odvolaním napadnúť prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku, obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný, alebo vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody, zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní vecí. Rozsudok možno napadnúť odvolaním len v niektorej jeho časti alebo sa odvolania výslovne vzdať.